

melő falu a Fehérvárra vezető út mellett. Sz. Mártonról elnevezett egyháza a kelenföldi (ma tabáni) Sz. Gellért-egyház kápolnája volt; IV. Béla mindkettő kegyuraságát 1236-ban a belakúti (Szerém vm.) ciszterci apátságnak adta, majd 1243-ban azzal erősítette meg az adományt, hogy a Sz. Márton-egyház quartája a Sz. Gellért-egyházat illeti meg. 1265-ben a pápa is megerősítette a belakúti monostor itteni kegyuraságát. 1282-ben a telki apátság itteni szőléjét (obpositam monti *Peslev*, vicinam vinee Fabiani et Dem-i f-i Iseph et Jac-i f-i Perk), melyet eddig a monostor 2 szőlőse művelt (Fegus et Abram vinitores mon-i colebant), de amely 3 éve műveletlen, bérbe adta Sink fia Pál Buda-váraljai lakosnak évi 3 1/2 M-ért. Mivel a jelenlevő tanúk (Lamperto cur-i c-e, Krachyno, Mogh f-o Laur-i iob-bus mon-i) is a telki apátság népei, a falu fő birtokosa lehetett. Mint királyi egyház, plébánosa a teljes tizedre jogosult és az esztergomi érsek zsinatát tartozott látogatni, amit a veszprémi püspök nem ismert el és magának követelte (1296), sőt 1295-ben bérbe is adta tizedét budai polgároknak, de az érsek igazolta birtokjogát. Papja 1298-ban tanúskodik kelenföldi ügyben. 1319-ben a veszprémi püspök kiközösítette az örsi plébánost, mert az érsek joghatósága alá helyezte magát és a dézsmákat nem fizette. 1321-ben a pápa a tizedmegtagadás ügyét a pécsi püspökre bízta kivizsgálás végett (1322), de 1327-ben a veszprémi püspök és esztergomi érsek közötti vita tovább tartott. A pápai tizedszedők 1332-ben mint az érsek alá tartozó egyházat írták össze; ekkor papja jövedelmét 20 M-ra becsülte és fizetett 2 M pápai tizedet. — Ma kzs. Budától DNy-ra. Lip.: *Örs (Buda-) h.*; Hnt. 56: *Budaörs*. (Cs. I. 14; Rég. top. VII. 5/1. sz.)

Csik (Csejk) 1296: Nic-m de *Chek* ... eccl-rum plebanos, dyoc. Wesprim. (Str. II. 390, Bp. I. 301); 1320: eccl-e ... de Vrs, de Sasag, de *Cheyk* (Df. 200 104–5, Veszp. Reg. 109–112, Bakács 124); 1321 Pp./322: de Wrs et de *Cheyk* eccl-e, ... Franc. de Sasagh et Nic. de *Cheyk* eccl-rum rectores (Dl. 200 805, Str. III. 14–15); 1321 Pp.: de Vrs et de *Cheyk* eccl-e, ... Jo. de *Cheyke* eccl-rum ... rectores (Dl. 200 106, Veszp. II. 39); 1322: Nic-o de *Cheyk* ... eccl-rum sacbus (Df. 200 105, Str. III. 14); 1327: eccl-as ... de *Cheykel* (Df. 200 140!, Str. III. 716); *1332/Pp. Reg.: solutiones facte ... tunc quo fui Bude et absens de Strigonio: ... Consolinus sac. eccl-e de *Chierek* (Vat. I/1. 184); 1346: vineas ... in. terr-io v-e *Cheek* (Z. II. 210).

Szőlőművelő falu (1346), melynek egyháza, ill. dézsmája miatt a veszprémi püspök pereskedett az esztergomi érsekkel, aki szerint a csiki plébánia, mint minden kiváltságos egyház és papja, teljes tizedet élvez és az esztergomi zsinatot látogatja (quia omnes eccl-e et capelle regales seu reginales et earundem plebani et rectores plenas decimas in omnibus debeant percipere et habere et concilium a-ep-i visitare). 1320-ban a veszprémi püspök a pápához fordult azzal, hogy az itteni pap az esztergomi egyház joghatósága alá helyezte magát; a pápa 1321-ben a pécsi püspököt küldi ki az ügy kivizsgálására, aki még ez évben megidézte a tizedmegtartó papokat. 1327-ben a veszprémi püspök ismét perelte az érseket az egyház elfoglalása miatt. 1346-ban Veydner Hannos budai polgár átengedte itteni szőléjét Katalin leányának és vőlegényének [Becsei] Tóttós fia Miklósnak. Sz. Máriáról nevezett egyházának papja 1332: 5 fertősrá becsülte jövedelmét, és fizetett 7 gs 2 den pápai tizedet. — Ma hn. Budaörs határában Ny-ra. Lip.: pr. *Csik* h.; 1887. térk.: *Csiker Gebirge*, Hnt. 56: *Csikidülő*; Fnt.: *Csiki hegyek*. (Cs.: –; Rég. top. VII. 5/1. sz.)

Horhi 1300: p. ... eccl-e Transilvane *Hurhy*, in C-u Pest. (Df. 277 223, R. A. 4339); 1335>449: p. *Hwrhy*, in C-u Pest. (A. III. 182–3); 1332–34/Pp. Reg.: de a-diac-tu Budensi: ... Paul. (sac.) de *Horky* (Vat. I/1. 384).

1280-tól Rodolph fia Miklós budavári polgár bírta 1/3 részét cseré, 1/3 részét vásárlás és 1/3 részét IV. László és a királyné adományából, de mivel az ob. előtt birtokjogát nem tudta igazolni, III. Endre 1300-ban visszaadta régi tulajdonosnak, az erdélyi káptalannak. 1335-ben a király megengedte Wlwing comes budai polgárnak, hogy Tárnokot (I.), Horhit és szenterzsébeti birtokát leányára és unokáira hagyja. Papja 1334: 4 gs pápai tizedet fizet. — Az 1580-i defter szerint [Buda-] Örs közelében feküdt. Az 1562-i török összeírás szerint Horhin volt az a majorság, mely [1541-ben] Korcsolás Péter budai esküdt és a budai papok birtokában volt (ld. Vernertornya). — Ma Bp. XI. ker. DNy-i részétől, a kamaraerdei villamos-végállomástól Ny-ra, Budaörs harárának DK-i csücskénél, a kamaraerdei törzsgyümölcsösnél található középkori falu- és templomhely. (Rég. Top. VII. 5/12. sz.). (Cs. I. 29; Károly: Fejér m. IV. 227: XV. sz-i adatok Fejér, Pest vagy Pilis megyébe helyezik.)